

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 306/2025-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária MULARČÍK a PARTNERI, s. r. o., Nám. M. Benku 15, Bratislava, proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tost 1/2025 a jeho uzneseniu z 28. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 8. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tost 1/2025 a jeho uznesením z 28. januára 2025. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je na základe obžaloby Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/2 Gv 99/21/1000-59 zo 16. februára 2023 v trestnom konaní vedenom Špecializovaným trestným súdom pod sp. zn. 2T/2/2023 trestne stíhaný pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Predmetná trestná vec bola na Špecializovanom trestnom súde pridelená samosudcovi [REDAKOVANÉ].

3. [REDAKOVANÉ], prostredníctvom jej konateľky advokáta [REDAKOVANÉ] prevzala 28. novembra 2024 právne zastúpenie [REDAKOVANÉ], manželky sudcu konajúceho v trestnej veci

sťažovateľa, a to v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom vedenom Okresným súdom Pezinok pod sp. zn. 53P/57/2024, ako aj v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia vedenom tým istým okresným súdom pod sp. zn. 44P/40/2024. Na základe týchto skutočností sťažovateľ podal proti samosudcovi [REDACTED] námietku zaujatosti podľa § 31 Trestného poriadku, keďže advokát [REDACTED] je zároveň obhajcom sťažovateľa v prebiehajúcom trestnom konaní.

4. Menovaný samosudca Špecializovaného trestného súdu uznesením sp. zn. 2T/2/2023 z 11. decembra 2024 o námietke sťažovateľa rozhodol podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku tak, že sa z vykonávania úkonov v danej trestnej veci nevylúčil.

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením sp. zn. 2 Tost 1/2025 z 28. januára 2025 sťažnosť sťažovateľa proti označenému prvostupňovému rozhodnutiu zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

II. Argumentácia sťažovateľa

6. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu z 28. januára 2025 sťažovateľ považuje za nezákonné, neprípustne zasahujúce do jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Sťažovateľ v prvom rade nesúhlasí s názorom najvyššieho súdu, že vzťah [REDACTED] a [REDACTED] je iba pracovný, vyplývajúci z ich funkcií. V konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom má [REDACTED] postavenie účastníka a s ohľadom na charakter tohto konania budú jeho predmetom aj mimoriadne osobné až intímne záležitosti zo života manželov, s ktorými sa [REDACTED] oboznámil a bude oboznamovať. Vzťah [REDACTED] a [REDACTED] teda zjavne pracovný nie je, ale má charakter súkromný, mimoriadne osobný, zasahujúci do najintímnejších oblastí života [REDACTED] a [REDACTED].

8. Závery najvyššieho súdu podľa názoru sťažovateľa nezohľadňujú individuálny charakter celej veci, pretože konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode nie je jedným zo sporov o majetok či ochranu osobnosti. Toto konanie zasahuje do intímnej sféry účastníkov. V tomto prípade ide o úplne iný vzťah, než na aký poukazuje najvyšší súd. Nemožno prijať generalizujúci záver najvyššieho súdu (že vystupovanie obhajcu sťažovateľa ako právneho zástupcu účastníka konania v inom, s trestným konaním nesúvisiacom konaní, v rámci ktorého je druhým účastníkom sudca prejednávajúci a rozhodujúci predmetnú trestnú vec, nie je dôvodom na vylúčenie tohto sudcu z vykonávania úkonov trestného konania vo veci), pretože tento názor je všeobecný, nezohľadňujúci špecifická a osobitné okolnosti danej veci a taktiež nezohľadňujúci charakter konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode.

9. Uznesenia najvyššieho súdu a Špecializovaného trestného súdu sú podľa sťažovateľa založené výlučne na subjektívnom postoji sudcu [REDACTED].

10. Právny zástupca manželky je jednoznačne v opozičnom až nežiaducom postavení proti [REDACTED], pretože záujmy účastníkov nie sú v zhode. Ak sa aj menovaný

samosudca subjektívne necíti byť zaujatý, v prvostupňovom, ale aj druhostupňovom rozhodnutí chýba objektívne posúdenie otázky zaujatosti. Sudca [REDAKOVANÉ] sa nemôže javiť ako objektívne nezaujatý.

11. Pretože sa najvyšší súd nezaoberal vyhodnotením objektívnej nestrannosti sudcu [REDAKOVANÉ], je jeho uznesenie arbitrárne. Sudca [REDAKOVANÉ] síce deklaruje, že sa cíti byť nezaujatý, ale nezaujatým sa v očiach nestranného pozorovateľa nejaví. Zásadný nedostatok rozhodnutí oboch súdov spočíva v ich nevysporiadaní sa s požiadavkou, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa aj javiť, že je poskytovaná.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo v konečnom dôsledku rozhodnuté o nevyhlásení [REDAKOVANÉ], samosudcu Špecializovaného trestného súdu, z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci sťažovateľa vedenej pod sp. zn. 2T/2/2023.

13. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Princíp subsidiarity znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

14. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základného práva alebo slobody môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 103/02, IV. ÚS 115/07, IV. ÚS 488/2023).

15. Ústavný súd akcentuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016). Základné právo na súdnu ochranu je „výsledkové“, tzn. musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie bude ako celok spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, III. ÚS 421/2016). Obdobne z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“); (napr. Komanický v. Slovenská republika,

rozsudok zo 4. 6. 2002)] vyplýva, že ESLP overuje, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. Trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania. Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal, poprel by účel a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní, ktorým je okrem iného aj náprava pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci (orgánov činných v trestnom konaní a súdov).

17. Ústavný súd zastáva názor, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu by mohlo zakladať porušenie označených práv sťažovateľa len v prípade, ak by bolo spojené s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre sťažovateľa, ktorý by nebolo možné korigovať v ďalšom procesnom postupe, prípadne v opravných konaniach (III. ÚS 30/2010, III. ÚS 421/2016). V tejto súvislosti pripomína, že do rozhodovania o námietkach zaujatosti vstupuje iba veľmi výnimočne, keď je z obsahu ústavnej sťažnosti a zo spisu napríklad evidentne zrejmé, že pri rozhodovaní o nich došlo k zjavnému vecnému či procesnému omylu alebo nesprávosti. Ak však proces posúdenia námietky zaujatosti takýmto zjavným defektom netrpí, ústavný súd musí (čl. 2 ods. 2 ústavy) svojím zdržanlivým prístupom prejavíť kompetenčný rešpekt voči iným orgánom verejnej moci, ktoré majú na základe prípadných opravných prostriedkov právomoc túto skutočnosť posúdiť. Ústavný súd totiž nemá na ochranu základných práv a slobôd monopol a v tomto smere musí všeobecným súdom poskytnúť adekvátnu príležitosť na rozvinutie ich právomoci. V prejednávanej veci takýto zjavný omyl alebo nesprávnosť nezistil.

18. Keďže sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta rozhodnutie, ktorým nebol z vykonávania úkonov trestného konania v jeho trestnej veci vylúčený samosudca Špecializovaného trestného súdu, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ bude môcť v jeho veci, ak by sa to ukázalo ako potrebné, využiť príslušné ustanovenia Trestného poriadku. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku sa prieskumná právomoc odvolacieho súdu vzťahuje nielen na zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ale aj na správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Podľa § 321 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, lebo boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby. Skutočnosť, že vo veci konal alebo rozhodol sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ako aj skutočnosť, že súd rozhodol v nezákonnom zložení, predstavujú ako podstatné chyby konania aj samostatný dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. b), resp. e) Trestného poriadku (m. m. IV. ÚS 488/2023).

19. Platná právna úprava trestného konania tak sťažovateľovi umožňuje v súdnom konaní domáhať sa právne účinným spôsobom ochrany svojich práv prostredníctvom riadneho a mimoriadneho opravného prostriedku, kde konajúci súd, odvolací súd, prípadne dovolací súd je oprávnený a povinný preskúmať opodstatnenosť tvrdení sťažovateľa.

20. Sumarizujúc dosiaľ uvedené skutočnosti, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ má v systéme trestného konania k dispozícii účinné prostriedky na dosiahnutie ochrany svojich práv. Za týchto okolností nie je daný dôvod, aby ústavný súd vstupoval v danej fáze do prebiehajúceho trestného konania a neprípustne si tak predčasne uzurpoval právomoc iných orgánov verejnej moci. Pripomína, že nevyužitie označenej možnosti ochrany práv sťažovateľa nemožno nahradzovať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy).

21. V nadväznosti na popísané skutočnosti ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

22. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 7. mája 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu